

Synpunkter till Narkotikautredningen den 8/9 från RFMA

Spår 1: Förebyggande insatser

Insatser på nationell, regional och lokal nivå för att stärka det förebyggande arbetet

Nationell nivå

- Samordna insatserna på nationell nivå och **utveckla ett hållbart långsiktigt stöd**
- **Öronmärk forskningsmedel** för utveckling av metoder och insatser för det narkotikaförebyggande arbetet (det finns forskningspengar på alkoholområdet men inte på narkotikaområdet)
- Sammanställ och sprid **forskning om implementering** av ny kunskap
- Genomför **hearing med civilsamhällets organisationer** årligen och samverka
- **Begränsa tillgången på narkotika** genom ökat stöd till tull och polis
- **Samarbete mellan skola och socialtjänst** - Socialstyrelsen och Skolverket
- **Inrätta ett kunskapscenter** för att utveckla och sammanställa forskning, förvaltning och spridning av evidensbaserade förebyggande metoder
- **Erbjud medel till utveckling på lokal nivå** som utgår ifrån lokala behov

Regional nivå

- Samordna insatserna på regional nivå i **en hållbar organisation**
- **Begränsa tillgången av narkotika och narkotikaklassade läkemedel** genom samverkan
- **Följ vad om vad som utvecklas på nationell nivå** och förankra det i ledningen
- **Utarbeta handlingsplaner som är anpassade** till regionala och lokala behov för implementering av strategier och metoder som sammanställts på nationell nivå
- **Utbilda utbildare i föräldrastödsprogram, universella, selektiva program** - för föräldrar i fängelse och föräldrar med utagerande barn.
- **Stöd implementering av viktiga strategier och metoder på lokal nivå**

Lokal nivå

- **Sammanställ problembilden** när det gäller narkotika på lokal nivå
- **Utarbeta en gemensam målbild för alla insatser**
- **Begränsa tillgången på lokal nivå** genom samverkan mellan polis mfl
- **Utarbeta en konkret handlingsplan** utifrån problem och målbilden
- **Stöd elever i skolan** så de får gymnasiekompetens
- **Engagera ungdomar i idrottsrörelsen och i andra fritidsaktiviteter/fritidsbanken**
- **Samverka med civilsamhällets organisationer genom samverkan i bostadsområden**
- Utveckla former för **kontinuerligt samarbete mellan skola, socialtjänst, hälso- och sjukvård, fritid och polis och använd evidensbaserade metoder**
- Erbjud föräldrar att delta i olika **föräldrastödsprogram**
- Bygg upp **lokala insatsgrupper**
- **Avsätt tillräckligt med resurser** för att genomföra förbättringsarbetet

Föreslå ett särskilt program för att förebygga barn och ungas användning av narkotika

- Se till att insatser för barn och unga blir en del av kommunens samlade insatser
- En aktiv elevhälsa som för samtal med eleverna
- Stöd till elever i skolan så de klarar skolan
- Stöd barn i familjer med beroende och psykisk ohälsa
- Engagera elever i idrottsrörelsen och andra fritidsaktiviteter
- Samverka med civilsamhällets organisationer
- Föräldrastöd till alla föräldrar, för föräldrar med utagerande barn, för föräldrar med utländsk härkomst, för föräldrar i beroendevården och i fängelse
- Utveckla kontinuerlig samverkan med skolan och föräldrarna
- Samverkan mellan skola/socialtjänst/hälso- och sjukvård
- Samverkan i lokala insatsgrupper - skola, fritid, socialtjänst, polis
- Samverkan drogprevention och brottsprevention

Spår 2: Vård och stöd

Föreslå hur vård och stödinsatserna kan utvecklas för att skapa en god och jämlik kvalitet utifrån brukarnas och patienternas behov och erfarenheter.

Öka tillgängligheten till vård

- Öka den digitala informationen om var vård och stöd kan erhållas så det bidrar till en ökad tillgänglighet
- Bygg ut tidig vård och stöd till ungdomar så de blir tillgängligt i hela Sverige
- Öppet intag till vård- och stödverksamhet kan leda till att personer söker vård i tidigare skeden – alltså utan beslut från socialtjänsten.
- Öka möjligheten till fler lågtröskelverksamheter, som inte kräver drogfrihet
- Förstärk vårdgarantin så motiverade personer tidigare kan komma i vård

Tidig upptäckt

- Öka antalet fältarbetare som kan upptäcka problem och ge råd om vård och stöd
- Intensifiera och sprid SMADIT så det blir tillgängligt i hela landet
- Tydliggör att beroende är en sjukdom och att alla sjuka som har behov av vård får det. Det kan minska stigmatiseringen men det är ett långsiktigt arbete.

Vården bör innehåll

- Vård- och stödinsatser kan utvecklas för att bättre möta brukarnas behov genom att tillsammans kartlägga problembilden och formulera mål och delmål och veckovis/månadvis följa upp och lyfta framgångar. Det innebär att anpassa insatserna till kvinnor respektive män och till personer i olika åldrar.
- Kartläggning av problem inledningsvis med ASI och uppföljning med hjälp av UBÅT

- Tidiga insatser och stöd för unga bör finnas på ungdomsmottagningar, socialtjänsten, HVB-hem, LVU hem och Maria ungdom. Unga och unga vuxna som lagförs för ringa narkotikabrott bör vid sidan av böter erbjudas samtal och vård vid behov
- Vård och stödinsatser för vuxna bör inkludera tidiga insatser i primärvården, stödinsatser i socialtjänsten, öppenvård och behandlingsinsatser inom hälso- och sjukvården, inom Kriminalvården, på SIS-hem.

Utveckla vården

- Följ upp alla brukare som lämnar vården genom intervjuer och enkäter för att göra ständiga förbättringar
- Genomför brukarstyrda brukarrevisioner i verksamheter varje år för att få en samlad bild över förbättringar och för att ständigt anpassa insatserna till behov
- Uppdatera Bättre beroendevård(beroenderegistret) för att följa utvecklingen

Stärk stödet till anhöriga

- Stärk anhörigstödet genom information på internet och genom kurser om beroende för anhöriga, även personliga stödsamtal kan vara relevant
- Erbjud anhöriga till den person som behöver vård att delta i information om innehåll i vården - om brukaren vill det.

Fokusgruppsintervjuer med brukare på individnivå

- Genomför fokusgruppsintervjuer med fd brukare om vad som hindrade dem att söka vård tidigare

Gunborg Brännström

Ordförande

RFMA